

Георгий Ефруш - Макарсола ялын уста эргыже

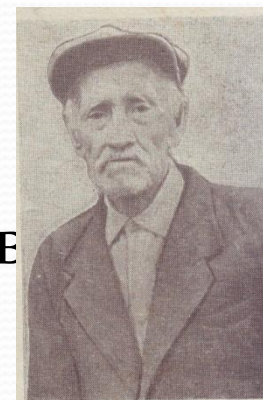
Токперде ялын
библиотекарьже
Сергеева Галина
Арсентьевнан
пашаже

Георгий Ефруш (Георгий Захарович Ефремов)

- 10 апрель 1916 ийыште Морко кундемысе Макарсола ялеш шочын.

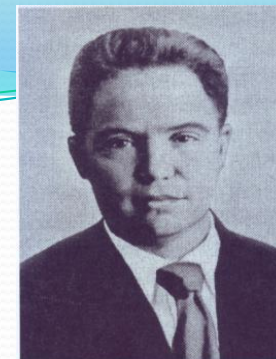
- Ачаже, Ефремов Захар Ефремов ялысе туныктышо улмаш

- Аваже, Никифорова Матрена Никифоровна, тыглай кресаньык пашам ыштыше удырамаш лийын

Шинчымаш корно тўналтыш

- 8 ияш рвезе шинчымаш корным Горельский школышто тўналеш. Литература корныш лекташыже эн ончычак монгысо еш илыш йоным ышта. Ачаже, Ефремов Захар Ефремович, историй ден литературым йөрәтен, руш писатель-влакын возымыштым шуко лудын, Георгийым творческий корныш шогалаш кумылан ден шоген.

Сылнымут корнын тунгалтыш ОШКЫЛЖО

- 1933-1934 ийлаште Георгий Ефрушын первый произведенийже-влак шочыт, Морко районысо «Колхоз вий» тыгак «Рвезе коммунист», «Марий коммуна» газетлаште савыкталтыт

Шинчымашым нӧлтymаш

- Возымо мастарлыкым вияндаш шинчымашым нӧлташ кӱлын, садлан Георгий Ефруш тунемаш тыршен.
- 1934 ийыште Морко медрабфакым тунем лектеш, вара Марий пединститутын литература факультетышкыже тунемаш пура.
- Йошка-Олаште Георгий Ефруш сылнымут кружокыш коштеш. Олык Ипай, Казаков Миклай, Осмин Йыван, Анатолий Бик, Чалай Васлий да моло самырык писатель дене палыме лиеш.

Паша корно

- 1936 ийыште «Ямде лий» газет редакцийыште ыштен.
- 1937-ше ий гыч 1939 ий марте Медведево районысо Цибикинур кыдалаш школышто марий йылмым да литературым туныктен
- 1939-ше ий гыч 1940 ий марте МарНИИИн наука пашаенже лийын

Георгий Ефруш

ПИСАТЕЛЬ СЕМЫН ПИСЫН КУШКЫН

- 1931 ий гыч туналын 1940 ий марте шуко ойлымашым, пьесым , очеркым да почеламут-влакым воза.
- Эн сай ойлымаш ден очеркше сар деч ончыч посна сборник денат лектыныт. Георгий Ефрушын прозыжо – ныжылге кумылан, лиризм шӱлышан. Уста писательын пьесыже-влак: «Ешем», «Тайра», «ЭНыремышвот», «Тушманын кышаже» марий драматургийым кугун пойдареныт. Тудо у книгалан рецензийым, рвезе автор-влакын мурпаша корнышт нерген статьям кӱрылтде возен шоген. Возымыжо «Марий коммуна», «Рвезе коммунист», «Ямде лий», «Ленин ой» газетлаш печатлалтын.

Чылалан палыме книга

«Шошо» сборникыште ойлымац
очерк, статья, пьесе да

почеламут-влак печатлалтыныт

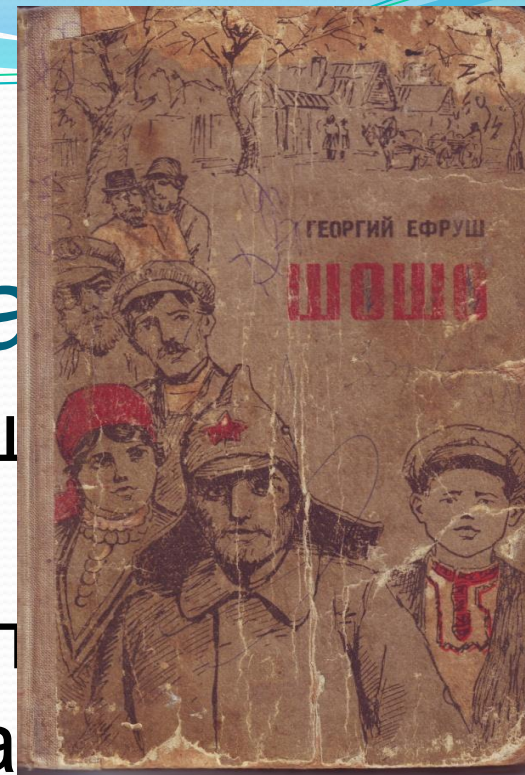
Автор шке произведенийже-влак

утларакшым колхоз илыш нерген

каласкален. Кӧ пашам йӧратен, нунын

дене кугешнен, а йолагай-влакым

койдарен.

Георгий Ефруш критика ден литературоведений пашаште ушан да тале шымлызе.

- Тудо руш да моло калык литературым сайын палымыже, кугу эрудицийже дене ойыртегалтын. МарНИИИн наука пашаеҥже лийын.
- Георгий Ефруш, сылнымутан литературына кўкшö идеян, келге шонымашан лийже манын, шонен, национальный кышкареш лакем шичме ваштареш кучедалын. Тудо ойлен: марий писатель моло калык литературымат сайын палышаш, творчество пашаштыже путынь тўнямбал культурылан эҥертышаш.

Йолташ-влак

Георгий Ефруш Семен Николаев, Миклай Казаков дене пырля

Тамара АПАТЕЕВА

МАКАРСОЛАН УСТА ЭРГЫЖЕ

Георгий Ефрушын шочмакжлан — 80 ий

Георгий Ефруш — марий калыкын ик асратыме эргыже, уста писатель. Тудо 1916 ий 10 апрельыште Морко районисо Макарсолаште туныктышо Захар Ефремович Ефремовын ачаешыма шочын.

Георгийын икж годсочак тун шочымышкоже тунемме нерген либым. Тудо тунгалтыш школым Утышто пытарен, кыра Шенгышто, Арынышто, Моркышто, Йошкар-Олаште ушым потен кызыл начарлан ибра ик жап ийгыжыкат лорчылаш палалын. Тушто шкевуа тунемаш тыршен. Лалкыда кызыл годымак газетлашке колхоз илыш, комсомол ачыкын пашаж нерген аозалаш тунгалын.

Коммак реэзын алаштышыже мер пашат ик огыл аерым айлент: комсомол азулагыже пирок, концерт, спектакль-аланым шында. Тунчак Ефремовымын лорчышт клубыш асвырнен. Тушто репетиций-влакым эртаронат, пырдымгаез-аланым лухтеденат, потенциалымак эртаронат.

Г.Ефруш сай факультетрак, суретлен моштышо реэзе либым, мураш асратен. Школмышто ачаллан йоча-влакым туныкташ полдын. Варарак, педагогический курсом пытаренат, Горелеский школышто тунныгышылан пашам ышташ тунгалын.

1933 ийыште Моркышто улан медробфадын 4 курсышкыжо тунемаш лурен. Тушто тунчак марий йылме ден литературым Н.С.Мухом асатарен.

Николай Семенович дене ашпаймыже Г.Ефрушын сылнымут корчыным лентыздемден. 1934 ийыште Георгий Марий педагогический институтым студентше алаш.

Тудын дене ме ик курсышто, ик Устал колхозште ашчентна, тунемаште икте-васылаш полшентна.

Марий пединститут тунчак иланаш ала тунгалын гынат, тушто азан ученый-влак туныктеныл: В.М.Васильев, профессор Н.Н.Фатов, Озан гыч толшо профессор Л.Погожий, доцент-авак В.Т.Тимофеев, М.И.Николаев, И.В.Меримский, С.Николаевский, И.А.Шабдаров (О.Шабдар) да молат.

Марий литератор дене леканийым Шабдар Осип лудын. Студент-алаш тудым асратен ашпайшыныт. Вот тунчак шочмо литератур историй анига монь либым омыс.

1936 ийыште ВДКСМ объем Г.Ефрушын "Янде лий" пионер газетын литературный содружкышкылан лентыздемден.

Тудо тунчак школым, йочапиргавыже чучкыдын мнен коштын: беседым асратен, йоча-влакым очеркым, олымашым аозаш тунгытен, литератур теорий дене палдарен.

1937 ийыште Георгий Захаровичем Медведево районисо Цибинкур кыдалаш школыш марий йылме да литературым туныкташ налынты. Ше динчымышым полымбо шот дене тудо Медведево кыдалаш школышкы литератур урочлашыне аришеден да вараным тыгай иктышылашкык аштен: районисо школлаште методический комиссийым сайлен, школлаште от-

Шома гыч луралыме: Г.Ефруш, С.Николаев да М.Казаков.

крытый урок-влакым эртараш, лончылаш. Тыгай комиссий урок-влакым асратан сменден.

1939-1940 ийлаште Георгий Марий-и сотрудничше лнеш. Тушто тудо литератур ден искусство темылаш статья-влакым аозаш.

1936 ий май тылашыште марий писатель-аланым потенциалымак эртаралтын. Г.Ефруш "О формализме н натурализме н литературе" темылан докладым аштен.

Тнде алашыште тудын либеш йолташыже-авак И.Осман, Пат.Першут, К.Четарев, К.Коржков, М.Калашников да молат илыш.

1940 ий 22 июньышто Г.Ефруш Йошкар Армиыш лейтан кав. Сар огыл гыч, тудо азан прозаик, поэт, драматург, ученый лнеш иле досан.

Кузе кыра тунгалан Георгийын сылнымут асрышо? Яра аер гыч омыл. "Мемнен ани, Ефремов Захар Ефремович, историй ден литературым асратен, руш да ас алашы писатель-аланым потенциалымак шуно лудын, сойын шынтен. Изма годым тудо мыланна Пушкин, Пермский, Толстой,

Георгий Ефрушлан Макарсола ялыште чап оңам почмо годым (2008-ше ий)

Макарсола ялыште
илыше калык

Уна-влак Г. Ефруш нерген каласкалат

Шочмо суртышкыжо чап оңам
пижыктыме

Пайремын унаже-влак

Георгий Ефрушын лүмгечыжым эртарымаш

Василий Крылов Нуж-Ключ
школышто

Г.Ефрушын родо тукымжо-
влак шке шарнымашыштым
каласкалат

